

การศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

รัตนา เชาว์ปรีชา

ศูนย์วิทยทรัพยากร
วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภาควิชาบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-132-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16452661

A STUDY OF THE PERSONNEL JOB PERFORMANCE APPRAISAL
IN EXTRA LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE
JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION,
BANGKOK METHOPOLIS.

RATANA CHAOPRICHIA

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education Department of
Educational Administration Graduate School

Chulalongkorn University

1994

ISBN : 974-632-132-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาด
ใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร

โดย นางรัตนา เชาว์ปรีชา

ภาควิชา บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
ศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.อุทัย บุญประเสริฐ)

.....
อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์)

.....
กรรมการ
(รองศาสตราจารย์เอกชัย กี่สุขพันธ์)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

รัตนา เชาว์ปรีชา : การศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน
มัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF
THE PERSONNEL JOB PERFORMANCE APPRAISAL IN EXTRA LARGE SECONDARY
SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE DEPARTMENT OF GENERAL
EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์,
219 หน้า. ISBN 974-632-132-3

การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร ตามการ
รับรู้ของผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการโรงเรียน 56 คน
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 73 คน หัวหน้าหมวด 112 คนและหัวหน้างาน 112 คนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา
56 โรงเรียน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ประเด็น ตามขั้นตอนของการประเมินผลการปฏิบัติงาน
ได้แก่ 1) การกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน 2) การกำหนดรูปแบบและลักษณะ
ของสิ่งที่ประเมิน 3) การกำหนดตัวผู้ประเมิน และการฝึกอบรมผู้ประเมิน 4) การกำหนดวิธีการ
ประเมิน 5) การวิเคราะห์ผลและการนำผลการประเมินไปใช้

ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา
กรุงเทพมหานคร มีการปฏิบัติทั้ง 5 ขั้นตอน มีส่วนที่ควรปรับปรุงคือ 1) การสร้างความเข้าใจ
เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ในการประเมิน 2) การกำหนดสิ่งที่ประเมินให้ครอบคลุมทุกด้าน 3) การจัด
ให้มีการฝึกอบรมผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน 4) การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีการประเมิน และ
การกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานที่ชัดเจนโดยกลุ่มผู้ร่วมงาน 5) การจัดให้มีการวิเคราะห์ผลการ
ประเมิน และการแจ้งผลการประเมินให้บุคลากรทราบ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บริหารการศึกษา
สาขาวิชา บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C641988 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: APPRAISAL / PERFORMANCE / PERSONNEL / DEPARTMENT OF EDUCATION

RATANA CHAOPRICHA : A STUDY OF THE PERSONNEL JOB PERFORMANCE
IN EXTRA LARGE SECONDARY SCHOOLS UNDER THE JURISDICTION OF THE
DEPARTMENT OF GENERAL EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS.

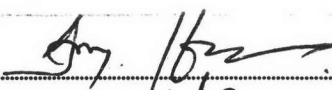
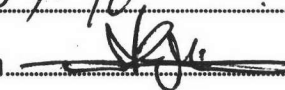
THESIS ADVISOR : WEERAWAT UTAIRAT Ph.D. 219 pp. ISBN
974-632-132-3

This research aims to study the personnel job performance appraisal in extra large secondary schools under the jurisdiction of The Department of General Education, Bangkok Metropolis. The populations and samples in the research consisted of 56 school directors, 73 deputy directors, 112 department heads and 112 task heads from 56 secondary schools. A questionnaire form used in this research was classified into 5 aspects according to a process of appraisal which are 1) determining an objective of the personnel job performance appraisal; 2) determining forms and features of which are to be appraised; 3) determining and training appraisers; 4) determining methods of appraisal; and 5) analyzing an implementation of appraisal.

The results of the research are that extra large secondary schools have employed the 5 aspects of appraisal process. But there should be an adaptation in some aspects as follows ; 1) making an understanding in an objective of appraisal. 2) managing to appraise covering all aspects. 3) accommodating to arrange a training course for appraisers. 4) making an understanding in appraisal methods and establishing an obvious job performance standard by colleagues. 5) managing to analyze results of appraisal and inform all concerned parties.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิติ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้ สำเร็จได้เพราะได้รับความกรุณาจากบุคคลหลายท่าน โดยเฉพาะอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วีระวัฒน์ อุทัยรัตน์ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ รายละเอียด เนื้อหาสาระในเล่ม และให้กำลังใจในการทำงานตลอดเวลา ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมธ ที่กรุณาเสียสละเวลา ตรวจสอบสอบถาม พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการปรับปรุง แก้ไขในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ นอกจากนี้ยังได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ ที่ได้สอบถามความคืบหน้าในการดำเนินการทุกขั้นตอนตลอดเวลา ด้วยความห่วงใย ผู้วิจัยซาบซึ้งในความกรุณาอาจารย์ทั้ง 3 ท่านดังกล่าวเป็นอย่างยิ่ง และกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในภาควิชาบริหารการการศึกษา ที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้แก่ผู้วิจัยในการศึกษาครั้งนี้

ขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริชัย กาญจนวาสี ดร.อาคม จันทรสุนทร อาจารย์สมหมาย เอ็มสมบัติ และอาจารย์ วิรัช บัญญา ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบ และให้คำแนะนำในการปรับปรุง แก้ไข เครื่องมือในการวิจัย

ขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัย ขอขอบคุณผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดและหัวหน้างานในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ขอขอบคุณ อาจารย์จุฑาภรณ์ สกุลศักดิ์ จากโรงเรียนสตรีวิทยา ที่กรุณาช่วยเหลือในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล อีกทั้งยังให้ความห่วงใยและให้กำลังใจในการทำงานวิจัยครั้งนี้

ขอบคุณทุกคนในครอบครัว ที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจในการศึกษา และการทำงานวิจัย ตลอดจนเพื่อนผู้คอยห่วงใย และมีความหวังดีต่อผู้วิจัยตลอดเวลา

ความดีและประโยชน์ที่ได้จากการวิจัยครั้งนี้ ขอมอบแต่ทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์ ด้วยดีตลอดมา ด้วยความสำนึกในบุญคุณเป็นอย่างยิ่ง

รัตนา เชาว์ปรีชา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย

บทคัดย่อภาษาอังกฤษ

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

สารบัญตาราง

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ขอบเขตการวิจัย.....	5
คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย.....	6
ประโยชน์ของการวิจัย.....	7
วิธีดำเนินการวิจัย.....	7
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย.....	9
2. บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	10
ความหมายของการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	11
ความสำคัญของการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	12
หลักการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	12

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ลักษณะของระบบการประเมินผลที่ดี.....	14
	กระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	15
	ประโยชน์ของการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	37
	ปัญหาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	40
	ข้อแก้ไขเกี่ยวกับปัญหา การประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	42
	บทบาทของบุคลากรในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา.....	44
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	46
3.	วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
	วัตถุประสงค์ของวิจัย.....	49
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	49
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
	การสร้างเครื่องมือวิจัย.....	51
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	52
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
4.	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
5.	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	155

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

วิธีดำเนินการวิจัย.....	155
สรุปผลการวิจัย.....	156
อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	159

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก

ประวัติผู้เขียน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. แสดงจำนวนและค่าร้อยละของแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืนกลับมา.....	52
2. แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ.....	54
3. แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุ.....	55
4. แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่ง.....	57
5. แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	58
6. แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอายุการทำงาน.....	59
7. แสดงสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรม เกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	60
8. แสดงการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	63
9. แสดงปัญหาในการกำหนดวัตถุประสงค์ในการประเมินผลการปฏิบัติงาน....	72
10. แสดงการจัดรูปแบบของการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	75
11. แสดงการกำหนดระยะเวลาในการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	77
12. แสดงแบบฟอร์มในการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	79
13. แสดงการกำหนดสิ่งที่จะประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	83
14. แสดงรายการที่จะประเมินเกี่ยวกับผลงานที่ครูปฏิบัติ.....	85
15. แสดงรายการประเมินเกี่ยวกับพฤติกรรมในการปฏิบัติงานของบุคลากร....	87
16. แสดงการกำหนดตัวผู้ประเมินผลการปฏิบัติงานบุคลากร.....	90
17. แสดงการแจ้งให้ครูอาจารย์ทราบเกี่ยวกับผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	93
18. แสดงผู้ทำหน้าที่พิจารณาผลการประเมินการปฏิบัติงาน.....	95
19. แสดงปัญหาเกี่ยวกับผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	97

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20. แสดงวิธีการจัดฝึกอบรมผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	100
21. แสดงเรื่องเกี่ยวกับการประเมินผลการปฏิบัติงาน ที่ควรจัดฝึกอบรม ให้แก่ผู้ประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	103
22. แสดงการดำเนินการของโรงเรียนก่อนจะประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	105
23. แสดงการดำเนินการ เพื่อให้เกิดความยุติธรรมในการประเมิน.....	109
24. แสดงวิธีการในการประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	112
25. แสดงการพิจารณาในการกำหนดวิธีประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	115
26. แสดงวิธีการแจ้งให้ครูทราบเกี่ยวกับวิธีประเมินผลการปฏิบัติงาน.....	117
27. แสดงปัญหาเกี่ยวกับการกำหนดวิธีการประเมิน.....	119
28. แสดงการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร.....	121
29. แสดงปัญหาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของบุคลากร...	125
30. แสดงการกำหนดมาตรฐานในการปฏิบัติงานของบุคลากร.....	128
31. แสดงปัญหาในการกำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงานของบุคลากร.....	136
32. แสดงการวิเคราะห์ผลการประเมินการปฏิบัติงาน.....	138
33. แสดงปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลการประเมิน.....	143
34. แสดงการแจ้งผลการประเมินให้ครูอาจารย์ทราบ.....	145
35. แสดงผลดีในการแจ้งผลการประเมิน.....	151
36. แสดงปัญหาในการแจ้งผลการประเมิน.....	153